

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5:50 mesečno.
Četrtletno K 16:50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 5.—. — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Maribor sedež okrožne samouprave.

(Pogovor z drž. poslanecem dr. V. Kukovcem).

Naš urednik:

Naši čitatelji se zelo zanimajo, kako vlado dobimo tu ob narodni meji. Hvaležni vam bodo, če jim smem objaviti Vaš načrt o samoupravi tu ob meji, kakor ste v tem oziru interpelirali v Beogradu ministra dr. Kramerja.

Poslanec dr. Kukovec:

Že naravna lega Maribora zahteva, da postane to mesto za pripadajoče okrožje sedež posebne vlade. Obseg okrajnih sodišč mariborskega, slovenjebistriškega, marenberškega, deloma arveškega, lipniškega, cmureškega in radgonskega, nadalje šentlenskega, ptujskega, ormoškega, ljutomerskega in gornje-radgonskega bodi po mojem načrtu posebno okrožje v kraljevstvu SHS.

Prebivalstvo tega ozemlja ima toliko stikov z Mariborom v svojem gospodarskem življenju in z ozirom na prometne razmere, da spada tudi po samoupravi skupaj. Iz tega ozemlja naj torej tudi v upravi nastane enota, kakor je na Angleškem grofija, ali na Hrvaškem velika županija in v bivši Srbiji okrog. Ti enoti damo po pravici ime mariborsko okrožje, kajti kar je bil v upravi poprej graški cesarski namestnik, to in še več bodi načelnik, ki ga naj beogradska vlada imenuje v Mariboru za mariborsko okrožje. Biti mora to eden izmed najposposobnejših

slovenskih uradnikov, kajti od njega bode odvisna v veliki meri bodočnost vsega mariborskega okrožja, gospodarski in kulturni procvit, če bode mož na svojem mestu.

Naš urednik:

Pa rekli ste vendar v svoji interpelaciji, da naj ima pravico vladanja ljudstvo in ne samo uradništvo.

Poslanec dr. Kukovec:

Da, dragi urednik, mariborsko okrožje dobi svojo okrožno skupščino, ki bode nekaj deželni zbor, če hočete, nek mal parlament. To ljudsko zastopstvo ima odločevati v okviru svojega poslovnika vso usodo okrožja, izmed sebe naj pa izvoli okrožni odbor, recimo pet mož, ki pod vodstvom okrožnega načelnika vladajo celo okrožje. Skupščina naj se skliče vsako leto po enkrat k rednemu zasedanju za kak teden dni in v slučaju nujne potrebe večkrat, naj sestavi proračun za prihodnje leto, sklepa o cestah, zdravstvu, o potrebah kmeta in meščana in naj prepusti izvršitev sklepov okrožnemu odboru.

Naš urednik:

Ali je mogoče, da dobimo tako samoupravo že kmalu?

Poslanec dr. Kukovec:

Meni se zdi stvar preprosta. Za prebivalstvo okroglo 3000 duš naj izvolijo občine (male občine se lahko v ta namen združijo) po enega zastopnika, tako da bi okrožna skupščina štela okoli 80 zastopnikov. Naša dežela je vsled petletne vojske dovolj zanemarjena. Ni treba čakati, da bode nered še večji. Če je dobra volja tu, ni težko za sestavitve,

treba le veljavnost dotičnega zakona razlegniti na Slovenijo. Stvar je jasna, ker ne bomo ustvarili kake novotarije, ampak napravo, ki se je obnesla v najnaprednejših deželah sveta. Kdor bi se prepiral o pristojnosti beogradske vlade in narodnega predstavništva, ali nam to dobroto samouprave sme dati, ni prijatelj naroda.

Naš urednik:

Kaj pa velja za razmere, ki se tičejo samo ptujskega ali ljutomerskega okraja?

Poslanec dr. Kukovec:

Tam dobimo okrajne načelnike, praktično usposobljene državne uradnike seveda, ki jih Beograd nastavi, in okrajne skupščine z okrajnimi odbori, prilično z delokrogom starih okrajnih zastopov, pa seveda po novem poslovniku. Če je mariborsko okrožje tako urejeno, bomo sami svoje sreče kovali. Beograd nas bode rad pri miru pustil, če se držimo tega, kar je za ves narod prav in se držimo skupnih zakonov države. Imamo lahko v svojem okrožju neko vrsto lastne ljudovlade, republike.

Naš urednik:

Kaj rečejo k Vašemu načrtu, merodajni činitelji.

Poslanec dr. Kukovec:

Moj Demokratski klub, ki tvori večino v narodnem predstavništvu ta načrt odobrava, slovenski ljudski stranki je znan in ga ni odklonila, socialisti nimajo zato vzroka, ministra Pribečević in dr. Kramer bosta prihvalila.

Stric Miha.

»Mar nesi nazaj cvetlice, Tonček! Boš videl, ko te bodo ponoči mrličji cukali za lase. Na pokopališču se ne sme trgati cvetic! Kar raste ondi je vse last mrličev in ničesar se ne sme vzeti. Boš videl da te bo strašilo; jaz že ne bom spal s teboj v isti sobi, ako ne neseš cvetic nazaj!« — je plašno prigovarjal starejši France mlajšemu bratu Tončku, kateri je prinesel šopek spominčic domov.

Otroci so se igrali na zeleni tratici pred hišo, stric Miha pa je sedel pri uljniku ter ogreval svoje ude v toplih žarkih pomladanega solca.

Petdeset let je že služil pri Kožuhovi hiši in jokal je že za dvema gospodarjema. Za tretjim ne bo več treba, kajti Miha se bo preselil pred njim v večnost. Do zadnjega časa je krepko delal pri hiši, a lanska zima ga je tako zdelala, da ne more več na polje in v gozdove, marveč varuje le hišo in otroke. Pred uljnikom poseda ob urah toplega solca, sicer pa tiči v zapečku in pripoveduje povesti, katere vsi tako radi poslušajo.

»Jaz se mrličev nič ne bojim!« — odvrne Tonček. »Ako hočeš spati pri meni, bom pa spal pri stricu. Stric se tudi ne boji mrličev.«

»Stric, ali se res ne bojiš mrličev?« — zakrici France ter zleti k Mihi, okrog katerega se zberejo tudi ostali otroci.

»Kaj neda stric, da mrličji ne morejo ničesar napraviti?« — ga povpraša Tonček in skriva za seboj šopek, nabran na grobovih.

»Kako pa ste prišli na mrličje, otroci? Ali me je zopet kdo prehitel in umrl v vasi?«

»Veste, stric! Tonček je bil na pokopališču in je prinesel šopek spominčic domov, katere je natrgal ondi. Na pokopališču se pa ne sme nič vzeti, drugače pridejo ponoči mrličji strašiti.«

»Saj ni res! Zakaj pa grobar vozi domov cela drevesa s pokopališča in še celo izkopane deske mrličjih krst, pa ga ne cukajo mrličji za lase! Saj jaz sem natrgal cvetlice ob plotu in to vendar ni greh! Kaj neda stric, da ni?«

»Otroci, je nikar si ne delajte strahu, kjer ga ni! Saj ste že v šoli slišali, da je strah v sredi votel, okrog kraja ga pa nič ni.«

»Stric, jaz sem pa to materi povedal,« pravi France, »in mati so rekli, da je učitelj brezverec, ako nas tako uči. Strah je vedno bil in bo! Samo tisti pravi, da ga ni, kdor se ga boji.«

»Ti praviš, da je, pa se ga vseeno bojiš,« reče Tonček. »Jaz pa pravim, da ga ni in sega tudi ne bojim! Saj mrličji ne morejo nazaj.«

»Zakaj pa so potem mati oni večer videli Jero, ki je pred štirinajstimi dnevi umrl?«

»Otroci, nikar se ne pričkajte in poslušajte mene! Mrtve pustite v miru, ko vam nič nečejo in nič ne morejo! Truplo ne more iz zemlje, duša pa se preseli na oni svet. Ako pride v nebesa, ni toliko prismojena, da bi se tudi le za trenutek vrnila na zemljo; ako pride pa v

pekel, pa ne more več iz njega, ker je frog in krog obdana z hudobci. Iz vic bi pač rada marsikatera ušla, a tudi ne more, ker ji to brani angelj varuh, ki jo straži in tolaži, dokler ne prestane določene kazni. Vidite torej, da mrtvi ne morejo do nas in da jih ljudje popolnoma po krivem dolže, češ da lažijo nazaj na svet in strašijo. Ljudje so namreč preveč lahkoverni in bojazljivi. Če ima človek čisto vest, se mu ni treba ničesar bati.«

Ali sem vam že povedal, kako je mene strašilo?«

»Se ne, stric! Niste nam še povedali! Kaj je Vas tudi strašilo?« — so vpraševali otroci in sili v Mihata.

»Seveda me je strašilo! Pravzaprav sam sebe sem strašil! Le poslušajte!«

Za ta velikega hlapca sem bil pri hiši, tedaj pa se je oglasila pri nas neka ženska iz mojega rodnega kraja in mi povedala, da so umrli moj oče in da mati žele, naj jih obiščem.

Vaš ded mi je dovolil, da sem se še isti večer podal na pot. Obkel sem se v praznično obleko, povedil tale klobuk na glavo, ki pa je bil takrat še nov, povezal sem nekaj stvarj za mater v culo, vzel gorjačo v roko in odšel v temno noč.

Dobro sem jo kresal po kolovozi, dašavno je bila taka tema, da nisem videl gorjače v roki.

Ko pridem do hoste zunaj vasi, me je zeblo po celem životu. Nisem se sicer bal,

Političen pregled.

Vojvoda Mišić v Ljubljani. LDU. Ljubljana, 2. maja. Semkaj je prišel včeraj v spremstvu ministra dr. Kramerja generalisim jugoslovanske armade vojvoda Mišić, da si ogleda prestolico Slovenije. Utis, ki ga je dobil ob svojem prvem bivanju med Slovenci, je najugodnejši. Danes opoldne se je vrnil v Zagreb.

Boji pri Velikovcu. LDU. Ljubljana, 2. maja. (Ob 8. uri dop. iz uradnega vira). Pri Velikovcu in Sinči vasi napada nemška artilerija. Napadov pehote ni bilo. Pri Ljubelju smo zavrnili sovražno patrolo.

Uradno poročilo o bojih na Koroškem. Ljubljana, 2. majnika. Ljubljanski dopisni urad poroča: Potem ko so Nemcem iz Pariza v aprilu začele dohajati razne vesti, da se ima najbrže prisoditi Celovec Jugoslovanom, so začeli koncentrirati iz Koroške, Solnograda, deloma pa tudi iz Štajerske in Dunaja velike sile, da „očistijo“ Koroško. Napad se je končno dočel na začetek maja. Skozi ves april so Nemci nadlegovali naše čete z nenadnimi napadi, puškanjem in zadnji čas tudi s topovskim obstreljevanjem mostišč ter so s tem s sveta spravili znano premirje, katero se je bilo sklenilo meseca januarja. Pri tem je Nemcem prekrizalo račun slovensko prebivalstvo v okupiranem ozemlju, katero se je 28. aprila v nekaterih mestih proti njim vzdignilo in so naše čete vsled tega izčistile predpolje pred svojimi pozicijami, zlasti glede artilerije. To se jim je tudi v polni meri posrečilo in so pri tej akciji zarobili nad 3000 mož, 12 topov, medtem ko so nadajnih 12 topov popolnoma uničili. Nemški skrbno pripravljeni napad na Velikovec je bil s tem v naprej bistveno oslavljen. Danes ob 4. uri zjutraj se je ta napad začel, zlasti z veliko silo na vzhodni del mostišča, katero je s svojimi izpostavljenimi krili še od davno nudilo sorazmerno ugoden položaj napadalcu. Kakor hitro se je videlo, da je nevarnost na vzhodu postala znatna, je bilo treba potegniti posadko mostišča preko Drave. Pri tem so izgubili največ 200 mož na ujetnikih in dva topa. V prejšnjih bojih zajeti nemški topovi so bili še včeraj spravljani preko Drave. Naše izgube so minimalne ter so vse prenagljene vesti, ki jih širijo neodgovorni ljudje, ne-le potvorjene, ampak naravnost lažnjive. Nemški napad proti Dravogradu se je razbil. Za vse te boje so Nemci imeli že en teden zbranih 5000 mož in so obenem pozvali več letnikov

vendar sem malo težko nadaljeval svojo pot. Moje misli so se neprestano gnetle okrog mrtvega očeta in čimbolj sem skušal razmišljati druge stvari tembolj mi je silila očetova postava v ospredje.

Prišel sem že skoraj sredi hoste, tedaj pa zapazim pred seboj čudno prikazen, ki je skočila v grmovje ter obstala. Videl sem samo dolgo, belo haljo, v katero je bila pošast zavita.

Korajžen sem bil takrat in ničesar se nisem bal, vendar pa sem jo tako urezal nazaj po poti, da sem zgubil culo in gorjača se mi je zapletla med noge, da sem kar naenkrat ležal v občestnem jarku. —

„Kaj niste imeli dobre vesti, stric, da ste se ustrašili in zbežali?“ — ga povpraša France.

„Dobro vest sem že imel, a spomnil se nisem takoj nanjo! Šele, ko sem se spravljaj iz jarka se mi je oglasila in takoj sem jo mahnil zopet proti hosti. Nisem še prišel prav do nje, ko zapazim, da gre bela prikazen proti meni.

„Bog mu daj večni mir in pokoj,“ sem dejal v svojem srcu, misleč, da je morda res očetov spomin. — Le to mi ni šlo v glavo, kako bi se mi oče prikazoval v halji, ko je vendar hodil vedno le v hlačah. —

„To že ne bo oče,“ sem si mislil in šel dalje. Lasje so se mi ježili in klobuk nad njimi je kar priskakoval, noge pa so se že zopet obračale nazaj. — Tedaj pa je zaslišala prikazen mojo hojo, naglo se zasukala in hotela steči pred menoj.

Jaz pa sem bil korajžen takrat in niti medveda se nisem zbal, zato oprimem gorjačo

pod orožje. Protidredbe od naše strani so v polnem teku.

Vprašanje zastopstva Jugoslavije. LDU Pariz, 1. maja. (Brezlično.) Kakor poroča „Temps“, bo treba urediti vprašanje, kako naj se sestavi zastopstvo kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, še preden bo podpisan preliminarni mir z Nemčijo. List opozarja, da je dosedaj samo vlada Zedinjenih držav oficijelno priznala to kraljevino. Gre za to, da se pravočasno določi, bodo li zastopniki države SHS, ki so bili pripuščeni h konferenci, samo kot zastopniki Srbije, podpisali mirovno pogodbo v imenu kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ali samo v imenu Srbije.

Anglija in Francija soglašata z Wilsonom. LDU Bern, 30. aprila. Jugoslovanski tiskovni urad v Parizu poroča: Kakor javljajo angleški listi, sta Lloyd George in Clemenceau izročila Orlandu pred njegovim odhodom iz Pariza spomenico, kjer je razloženo stališče Francije in Anglije v vprašanju, o katerem se je Wilson tako jasno izrazil v imenu Amerike. Orlandu je pripuščeno na prosto voljo, hoče-li to izjavo priobčiti ali ne. Dejstvo, da še sedaj ni objavljena, dokazuje, da Wilson ni tako osamljen v tej borbi, kakor skušajo to dokazovati v Rimu. To potrjuje tudi poročilo angleškega dopisnega urada, ki javlja iz poluradnega vira, da se Lloyd George in Clemenceau v vprašanju Reke popolnoma strinjata z Wilsonom. Balfour je poslal Orlandu noto, v kateri ga obvešča o teh dejstvih. „Chicago Tribune“ pripominja k tej vesti, da se bo moral končno tudi Orlando pridružiti naziranjju trojice.

Italijani nočejo definitivnega preloma v Parizu. LDU. Bern, 2. maja. Italijanska javnost pač odobrava postopanje italijanske delegacije v Parizu, vendar pa si ni edina v naziranjju glede postopanja v bodoče. Nekateri menijo, naj se vrnejo v Pariz dozdajni delegati, drugi, naj se pošljejo novi. Čuje se ime Luzzati. Vlada pričakuje predlogov iz Pariza in noče definitivnega preloma.

Užaleni Lahi. Geneve, 29. aprila. Lahi bi radi razširili proti Amerikancem vest, da so Amerikanci v pogajanjih z boljševidi. V Italiji je vzbudilo veliko nezadovoljnost, da je francoski diplomatski agent Allize na Dunaju imel konferenco z zastopniki Nemcev na južnem Tirolskem. — „Secolo“ napada Wilsona, ki ga je doslej tako častil in pravi, da je Wilson izgubil pravico govoriti v imenu svojih načel, ker podpira različne imperijalizme in je dosegel tudi Monroe doktrino kot člen zvezne pogodbe. Zahteva, da mora Reka po-

in skočim za pošastjo. Že sem jo hotel zgrabiti za haljo, tedaj pa se prikazen zasmije in po glasu sem spoznal, da je slaboumna Jera, katera je v spodnji obleki pobegnila v hosto. Zasmel sem se tudi jaz temu strahu, prijel bedasto Jero za roke ter jo gnal domov, kjer so jo že povsodi iskali, a jo niso mogli izslediti.

Rešen sem bil zdaj strahu in žvižgaje sem prehodil hosto, na robu katere sem se spomnil svoje pipe in tobaka. Nabasal sem pipo in hotel zapaliti, toda žveplenec nisem imel seboj.

„Kje bi dobil ogenj?“ sem si mislil in žalostno korakal z nabasano pipo v ustih.

Na vse strani sem se oziral, a nikjer nisem ugledal nobene hiše, nobene luči. Prva vas je bila še precej oddaljena in jaz bi pa tako rad kadil in se kratkočasil na potu! Tudi v pekel bi šel nažgati pipo, tako se mi je zljubilo kaditi.

Hodil sem dalje in zopet so mi jele misli uhajati k mrtvemu očetu, a s kajenjem jih nisem mogel preganjati.

Tipal sem naprej, tedaj pa opazim v daljavi malo lučico — Ker sem bil tako željen ognja, mi še na misel niso prišle ooprnice, ki strašijo ondi, marveč kar moško sem jo urezal proti lučici. —

„Kmalu boš kadil, Miha!“ sem si mislil, ko sem se približal lučici in opazil, da gori v osamljeni bajti.

(Konec prih.)

stati laška. Luzzati je v intervjuju imenoval Wilsonovo postopanje nezaslišano, ker se poskuša šef zvezne države uriniti med kabinet in parlament. Tittoni je izjavil, da je parlament sklican zato, da pokaže, da sta parlament in ljudstvo soglasno na strani Orlanda. Ljudski shod v Rimu je sprejel resolucijo, da je laško ljudstvo istega mnenja, kakor njegova pariška delegacija in da zahteva takojšnjo aneksijo Trentina do Brennerja, Reke in cele Dalmacije. Na kapitolu so priredili drug shod, korakali so potem na Kvirinal in manifestirali. Vso časopisje je polno opisov manifestacij na Reki. Wilsona vedno huje napadajo „Corriere della Sera“ ima uvodnik z naslovom: „Herr Wilson e mister Bülow“. D'Annunzio je brzojavil županu Rima. Benetk in vseh drugih mest svojega pesniškega kraljestva v brzojavki, polni lirčne, kopolralije proti Wilsonu in Jugoslaviji v smislu predvčeraj objavljenih svojih bedarij, ki jih je povedal na dan sv. Marka v Benetkah.

Podpisujte drž. posojilo!

Dnevne novice.

Sreberni rog pozdravlja slovenski Maribor. Bilo je leta 1916 po prvi ponesrečeni avstrijski ofenzivi proti Italiji. Naš junaški mariborski pešpolk, takrat strelski polk št. 26, stal je v jeseni 1916 v težkem boju v postojankah pri Asijagu. — Nemški mestni očetje v Mariboru pa so sklenili, da podarijo domačemu pešpolku kot častno darilo sreberni rog, s katerim naj bi trobil odslej naprej polkovni trobentač pri vseh slovesnih prilikah. V slavnostni seji v Mariboru pa je bilo zvoljeno posebno odpodslanstvo, med katerimi se je nahajal tudi državni poslanec za mesto Maribor, Wastian, ki je odpotovalo na fronto in na slavnosten način osebno izročilo polkovnemu poveljniku podpolk. Passy častno darilo nemškega mesta Maribora. V svoji domišljiji pa so si predstavljali doma ostali mariborski pangernani, ki so junaško branili domačo toplo peč prijetnega, varnega zaledja, redili svoje trebuške, zbirali tisočake in nesramno odirali naše ubogo slovensko občinstvo, kako bo pač imeniten zmagonosni dohod domačega polka nazaj v nemški Maribor in kako se bode sladkosti divilo njih pangernansko srce ob čistih, zvonkih glasovih srebrnega rožička, s katerim bode polkovni trobentač v Mariboru naznanjal zmage nemškega imperijalizma nad ubogo slovensko rajo! Takratni polkovnik pa je odredil, da mora iz vseh sosednih hribov, kjer je bil po težkem boju premagan kruti Lah, polkovni trobentač s tem srebrnim rogom zatrobili Lahom »general-marš«. Med grmenjem laških topov, pokanjem pušk in granat izvršil je trobentač, štabni narednik Vidovič, to nalogo. V strelskem jarku je bil telefonično naznanjen ta dogodek in poslušali smo v strelskih jarkih prvič zvonki glas srebrnega roga. Nemila usoda pa je odločila čisto drugače kakor so si predstavljali mariborski očetje in ko smo dne 1. maja na tako krasno slovesen način proslavljali polletnico osvojenja Maribora iz nemškega suženstva, je isti polkovni trobentač, ki je leta 1916 prvokrat zatrobil Lahom s srebrnim rogom general-marš, z istim srebrnim rožičkom, darilom mariborskih nemških burgarjev, veselo zatrobil sprejemni pozdrav našemu dičnemu, prvemu slovenskemu generalu in osvoboditelju Maribora, generalu Maistru! S posebnim zadoščenjem in neutešeno radostjo v srcu pa so poslušali oni častniki in moštvo mile glasove srebrnega rožička, ki so ga slišali že pri Asijagu prvokrat, in ki so kot zvesti pomočniki že od prevrata sem pomagali g. generalu Maistru dovršiti težko nalogo v Mariboru in ti gospodje so: podpolk. Zwirn, leta 1916 poveljnik od Lahov najhujše napadene postojanka ob Monte Rasta in na

Mačku (casse) odseka Interrotto, sedaj mestni poveljnik v Mariboru, pod njegovim poveljstvom pa so stali: Major Vaupotič, branitelj Špilj, nadporočnik dr. Cigoj, osebni pribočnik generala Maistra, nadpor. Jurko, stotnik Dietz, komandant štabnega oddelka mariborskega pešpolka, stotnik Ravter, dodeljen mestnemu poveljstvu v Mariboru, kapetan Rakuša, ki je v Medjimurju prišel v mažarsko vjetništvo, in drugi. Sic transit gloria mundi! Božji blagoslov in sreča junaška pa spremljaj tebe, ljubljani naš slovenski Maribor, sto in stoletja pa še trobi in naznanjaj ti srebrni rog, darilo nemškega Maribora, še poznim potomcem toli častno zgodovino osvobojenja slovenskega Maribora iz nemškega suženstva.

Kaj je z notarji? V vseh listih smo čitali o sklepu deželne vlade, da nemški notarji niso dobili poverila. Objavljena so bila vsa imena v slovenskih listih, samo v uradnem listu ne. Nemški notarji torej še funkcionirajo. Radi bi vedeli, ali je vlada omenjeni sklep storila in če ga je, zakaj ga vendar ne objavi.

Nova slovenska posest. Na Tržaški cesti v Pobrežju št. 3 je kupil zaveden Slovenec Josip Kliček iz Podčetrnika hišo z gostilno in mesarijo. Slovenci iz Maribora in okolice se opozarjajo na to.

Tovarišem visokošolcem! Veselični odsek S. Z. S. A., podružnica Maribor priredi pod pokroviteljstvom gospe general Maistrove v zvezi z damskim odborom 10. in 11. maja v korist akad. domu in Jugoslov. akad. menzi v Zagrebu, cvetlična dneva, združena s promenaadnim koncertom, gled. predstavo, veliko veselico in plesom. Pozivljamo tem potom vse visokošolce, osobito one iz marib. okraja, da pri teh prireditvah dejansko sodelujejo. Za prezplačno prenočišče je preskrbljeno. Vsi ti tovariši naj pridejo do petka, 9. majnika v Maribor in se zglase v kavarni Central (Gospodska ulica), kjer je stalno visokošolsko omizje. Eventuelna pojasnila daje tajnik vesel. odbora pravnik Stanko Moškon, Maribor, Augasse 19. Odbor.

Primorskim beguncem v Mariboru. One gospodične Primorke, katere bi rade sodelovale pri neki gledališki igri, naj pridejo v nedeljo, dne 4. maja ob 10. uri dopoldne v Narodni dom. Pripravljalni odbor.

Revizija revnih slojev. Da se olajša življenje revnim slojem, ki so prišli vsled vojne v stisko, je dala prejšnja vlada denar na razpolago in za ta denar so se dajala revnim živila po nizkih cenah. V septembru 1918 je vlada naznanila, da se vsoto, ki se stavi mesečno na razpolago, zniža za 10%. V oktobru 1918 se je začelo s pregledom seznama podpiranih strank in izločeni so bili vsi, katerih dohodki so presegali določeno mejo. Vsled razmer, nastalih med tem, je bilo daljnje pregledovanje prekinjeno in, ker je nova vlada tudi denarna sredstva na razpolago stavila, se je podpiranje nadaljevalo. Ker se mora računati z vednim manjšanjem podpornih sredstev in ker so se razmere mnogih strank tako zboljšale, da morejo živeti tudi brez podpore, razpoložljiva denarna sredstva pa se morajo porabiti za resnično potrebne, nadaljuje po nalogu mestnega magistrata vodja izdaje krušnih kart, gospod Höltzschl, ta pregled. Vsled časniške notice, ki je ta pregled grajala kot nepravil, se je popravljen seznam revnih slojev uradno pregledal, pri čemur se je ugotovilo, da se viši pregled strogo po uradnem nalogu in brez strankarstva, tako da ni nikakega povoda za pritožbe.

Preskrba revnih slojev. Prejeli smo in priobčujemo: Prosim ujudno, da popravite notico „Nadučitelj Höltzschl“, ki je izšla v št. 94 „Mariborskega delavca“ tako, da se vrši revizija seznama revnih slojev, ki jo je odredil mestni magistrat in ki jo vršim jaz, popolnoma

pravično, brez strankarstva in da je torej ne-utemeljeno predbacivanje, da jaz protežiram svoje nemške prijatelje. Tudi izjavljam, da nisem nikdar rekel: „Diese Hausmeister, die windische Bagage hat nie genug“. Ni moja naveda rabiti izraze, ki bi mogli koga na časti žaliti. V ostalem bodi opozorjeno na notico glede pregleda seznama revnih slojev, ki izide obenem. Maribor, dne 28. aprila 1919. Biftor Höltzschl

Pokojninsko zavarovanje nameščencev. Začasen občni pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani pozivlja tem potom še enkrat vse službodavce, ki imajo v področju deželne vlade za Slovenijo pokojninskemu zavarovanju zavezane nameščence, da vplačajo takoj vse zaostale premije na čekovni račun št. 10.307. Posebno pa zavod opozarja na to, da ne pripozna po 31. marcom 1919 deželnemu uradu v Gradcu oziroma v Trstu vplačanih premij kakor na njegov račun vplačanih in bo de zahteval izrecno vplačilo na lasten račun. Poleg tega opozarjamo, da se imajo zaostale premije vplačati z zakonito določenimi 4% zamudnimi obrestmi. Položnice za vplačevanje se dobe pri zavodu.

Cvetlični dan. Opozarjamo še enkrat vse dame, ki so v cvetličnem odseku, vse gospodične cvetličarke in gospe spremljevalce, da se polnoštevino udeležijo sestanka, ki se vrši v torek 6. t. m. ob 7. uri zvečer v mali dvorani Nar. doma. Obenem opozarjamo, da je skupna delavnica cvetlic v garderobi slov. gledališča vsak dan od 6.—8. ure zvečer. — Odbor.

Državna posredovalnica za delo. V preteklem tednu (od 22. do 26. aprila 1919) je iskalo delo 90 moških in 44 ženskih delavskih moči. Delodajalci so iskali 41 moških in 17 ženskih delavskih moči. Od 22. februarja do 26. aprila 1919 je iskalo delo 957 delavskih moči, delodajalci so pa iskali 1313 delavcev. Posredovanj se je izvršilo v tem času 112. Delo iščejo pisarniške moči, trg. pomočn., prodajalke, risarji, kleparji, mehaniki, mizarji, kurjači, strojniki, zidarji, tesarji, natakariji, natakarike, peki, mesarji, krojači, čevljarji, sluge, služkinje, šivilje, ekonomski, hlapci vseh vrst itd. V delo pa sprejme posredovalnica pis. moči, zidarje, žagarje, pleskarje, tesarje, mizarje, prodajalke, služkinje, kuharice, hlapce, dninarje itd.

Najdeno. Dne 30. aprila se je našel v mestnem kopališču zlat gladek prstan. Lastnik naj se oglasi v poslopiu okrajnega glavarstva v I. nadstropju, soba št. 2.

Ravnateljstvu kaznilnice priporočamo, da pouči nadpaznike, ki so prišli iz Kopra in drugih zasedenih krajih, naj ne pojejo v gostilnah italijanske „Gassenhauer-je“. — V gostilni Maierseidl je sedela 1. majnika zvečer večja družba teh gospodov nadpaznikov in peli so laške pesmi. Ko jih je opominjal finančni komisar Čretnik na to nedostojnost, so zagodrnjali, da so iz „Spodnjih krajev“.

Zaradi tihotapcev se je v Mariboru ustanovila nova postaja finančne straže pri carinarni pod vodstvom komisarja Ivana Čretnika iz Pulja.

Vsa društva in korporacije na Koroškem in bližnjem Štajerskem opozarjamo na veliko narodno slavnost, ki se vrši dne 18. maja 1919 v Guštanju na Koroškem. Prosi se, da se vzame ta dan v obzir za eventualne druge prireditve.

Ustanovni občni zbor „Društva jugoslovanskih poštinskih uslužbencev“, se vrši dne 6. maja t. l. ob 8. zvečer v pismonoški dvorani glavne pošte v Mariboru s sledečim sporedom: 1. Poročilo pripravljalnega odbora; 2. odobritev društvenih pravil, kakor jih imajo jugoslovanski železničarji; 3. sprejemanje članov delegatov izven Maribora; 4. volitev osrednjega odbora društva; 5. slu-

čajnosti. Tovariši, tovarišice! Udeležite se zborovanja brez razlike — uradniki, uradnice, poduradniki, sluge itd.! Vsi skupaj smo ogromna sila, ki si bo znala priboriti svoje zahteve. Vzglej nam bodi »Zveza jugoslovanskih železničarjev«, kjer so včlanjeni uradniki in delavci! Pripravljalni odbor.

Resno opozorilo prebivalstvu. Mestna vojna prodajalna nam piše: Ker je mnogo strank s plačilnimi listki odšlo, ne da bi plačale, in ker ima vodja mestne prodajalne vsled tega veliko izgubo, morajo od zdaj stranke vnaprej plačati, na kar še le dobe željeno blago. One stranke pa, ki blaga niso plačale, opozarja vojna prodajalna, naj nemudoma plačajo dolžne zneske, ker jih bo mestna prodajalna sicer morala sodno preganjati. Imena so namreč znana.

Pevcem. Pridite sigurno k pevski skušnji v torek ob 8. uri zvečer v čitalnico. — Oskar Dev.

Politiško preganjani. Ravno sedaj se vrši po naročilu politične oblasti zabeleževanje političnih preganjancev iz vojne dobe. Take sezname izpolnjujejo občinski uradi. V teh seznamih pogrešamo nekaj, kar je gotovo velike važnosti. Pogrešamo namreč točko oziroma rubriko, v kateri naj se obenem čita ime in označba onih nemčurskih »veličin«, ki so naše narodnjake osebno ovadali oziroma ovadbo povzročili in sicer brez ozira na to, ali so ti ovaduhli kmeti, obrtniki, orožniki ali uradniki itd. Zakaj tako? Mnogi teh so se namreč proti lastnemu prepričanju »prelevili« v narodnjake, »na oko« nosijo ponosno slovenske kokarde, si naročujejo slovenske časopise itd. Še bolj važno ob teh težkih dneh prehodne dobe bi pa bilo, izdati istočasno seznam, v katerega bi se beležilo tudi ljudi, ki v svoji vsenemški nestrpnosti še danes potem mnogoličnih jezičenj in sredstev poskušajo ogroziti red in mir v naši državi.

Nekaj o potovanju v Nemško Avstrijo. Kakor znano veljajo sedaj zelo strogi prepisi za potovanje v Nemško Avstrijo, a to žalibog le za potnike poštenjake, ki hočejo predpisanim potom čez mejo. Prav lahko pa je za druge. V tem oziru je upeljan že popolnoma »reden« promet. Človek pač ne sme biti tako neumen in izstopiti v Špilju ter siliti naravnost v Ernož, marveč si mora kupiti vozni list do Cmureka. V postaji Črnišini pa izstopi iz vlaka in tam že najde vse polno voz, ki popeljejo njega in pa celo šumo sličnih tovarišev z blagom vred v Ernož. Ravno iste poti se pa mora poslužiti nazaj. Naravnost smešno upljujejo španski jezdec na cesti v Ernož, če se prileti ti gospodje še lahko lepo mirno pripeljejo mimo njih po železnici. Da se odpravi ta nedostatek bi priporočali strogo kontrolo vseh potnikov iz Špilja proti Radgoni in to v tem smislu, če so isti tudi res pristojni v občinah, ki leže na tej železniški progi ali ne. V ostalem pa bi bilo najuspešnejše zasledovati vse one, o katerih je dokazano, da so bili brez potnih listov onkraj meje.

Prave koze v Radehovi. Zdravniška komisija okrajnega glavarstva ugotovila je v Radehovi pri Sv. Lenartu prave koze. En bolnik je na 30. 4. zjutraj že umrl.

Bolnica za obolele na kozah. Vsled naročila okrajnega glavarstva sklenila je občina pri sv. Lenartu prirediti nemški »Vereinshaus« kot bolnico za obolele na kozah.

Prodaja prekajene slanine in prekajenega mesa. V ponedeljek dne 5. t. m. od 8.—12. ure in od 3.—5. ure se bode v prodajalnici okrajnega glavarstva Viktringhofova ul. 11 prodajala prekajena slanina po K 24—kg in prekajeno meso po K 20—kg.

Od pol 7. do 10. ure zvečer

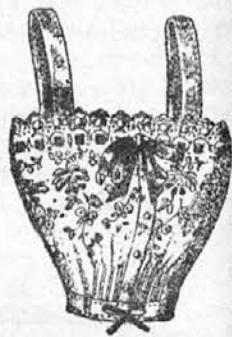
danes in vsak večer koncert v hotelu „UNION“!

Vojaške čepice

bojne čepice (sajkače), epolete zlate in srebrne, baržun v prepisanih barvah, kokarde za častnike v državni barvi SHS in kokarde za moštvo SHS, srbske rosete (zvezde), različne borte po predpisih razpošilja modna trgovina

Zaloga perila za dame, steznikov in moderčkov.

Zaloga svile za obleke in bluze. Uzorci na razpolago.

M. BIDOUC, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 28

Trgovski sotrudnik

izurjen tudi v knjigovodstvu in korespondenci (slovenski in nemški) se sprejme takoj. Ponudbe na Miloš Oset, Muta, Štajersko.

Prva jugoslovanska mizarnica v Mariboru

Tegetthoffov trg št. 3

priporoča vsem svojo točno in dobro izdelano pohištvo, zgradje parketnih tla kakor tudi bilardnih miz. S poštovanjem

Rudolf Novak, mizar.

Splošno prisilno cepljenje proti kozam v mestu Maribor.

Kakor je v današnjem časopisju objavljeno, je odredila deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani tudi za mesto Maribor prisilno cepljenje proti kozam.

Vsi stanovalci v okrožju mesta Maribor morajo doprinesiti do ponedeljka, dne 26. maja 1919 dokaz, da so bili v času od 1. prosinca 1915 do 1. prosinca 1919 z uspehom cepljeni proti kozam, če se pa sploh niso dali cepiti ali pa je cepljenje ostalo brezuspešno, morajo dokazati, da so se dali v času od 1. prosinca 1919 do 24. maja 1919 z uspehom cepiti proti kozam. V slučaju, da se ta ali ona oseba vsled bolezni ne more udeležiti cepljenja, naj si pusti to zdravniško potrditi in se pozneje podvrže cepljenju proti kozam. Ta zdravniška potrdila kakor tudi spričevala o cepljenju se naj oddajo pri hišnikih, ker jih bode mestni magistrat po svojih organih pri istih pobiral. V spričevalih o cepljenju mora biti navedeno ime, rojstno leto, dan cepljenja in uspeh istega. Hišniki morajo torej skrbeti, da do 26. maja 1919 oddajo vsi hišni stanovalci ta spričevala. Event. manjkajoča spričevala se naj naznanijo organom, kateri bodo spričevala pobirali. Po vknjižbi v obč. cepilni kataster se bodo spričevala vrnila. Osebe, ki se ne ravnaajo po tej odredbi, se bode kaznovalo kakor je v razglasu navedeno in se jih bode razventega uvedlo k prisilnem cepljenju.

Da se pa vsakemu cepljenje omogoči, se je naročilo praktičnim zdravnikom v Mariboru, da cepijo tudi med privatnim ordiniranjem. Brezplačno splošno cepljenje se pa vrši od nedelje, dne 4. maja do 24. maja 1919 v deški ljudski šoli IV na vežbališču, dnevno od 1/3. ure popoldan naprej.

Od 25. maja 1919 nadalje morajo vse osebe, katere hočejo vzeti stanovanje v Mariboru, predložiti pri zgasilnem uradu spričevalo o cepljenju ali pa se morajo dati takoj cepiti, ter se mora cepljenje vknjižiti v cepilni kataster.

Mestni magistrat Maribor, dne 30. aprila 1919.

Vladni komisar:

Dr. Pfeifer, I. r.

Restavracija in hotel

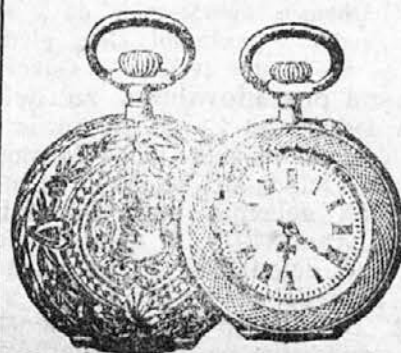
pri „Zamorcu“

(hotel „Mohr“), Maribor

Izborna pristna vina. — Lepe tujske sobe. — Najboljša jedila. — Klubova soba. — Prostoren vrt.

Za obilen obisk se priporočata

Franc in Pavla Jančer.

Priporočam cnj. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur, velika izbira v zlatu in srebrni, popravila različnih ur in gramofonov izvršujem dobro in po nizkih cenah.

Lovrenc Stojec, urar, Maribor
Tegetthoffova cesta št. 30.

I. in največja jugoslovanska tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-likanje perila

barva vedno vsakovrstno blago

čisti obleke

pere vsakovrstno perilo, po katero pošlje brezplačno na dom

svetlolika ovrtnike, zapestnice, srajce.

Jos. Reich
Ljubljana

Tovarna: Poljanski nasip šte. 4

Podružnica: Šelenburgova ul. št. 3

I. Mariborski bioskop

Tegetthoffova cesta.

Od sobote 3. do 6. maja 1919

Pohlep po zlatu

Senzacionalna ameriška drama v 3 dejanjih. V glavni ulogi lepotica

Francesca Bertini.

Otrokova ljubezen

Drama v 2 dejanjih.

V sredo, 7. maja, nov spored!

Predstave se vrše vsaki dan ob 6. in 8. uri, v nedeljah in praznikih ob 1/3, 4., 6. in 8. uri zvečer

Karbid
Bučno olje
Svinjsko mast
Zrnato kavo

ter raznih kolonijalnih stvari prodaja po nizki ceni 2—2

Katka Glaser (tvrdka Felber)
Maribor, Dravska ulica

Pod novim mostom.

Za
sobno-slikarska
in pleskarska dela

se priporoča

Anton Vaupotič

slikar

Maribor, Mozartova cesta št. 58

HOTEL IN RESTAVRACIJA

„UNION“

Maribor (preje „Erzherzog Johann“)

Prvi in **edini slovenski** hotel in restavracija. 40 tujskih sob, nanovo opremljena restavracija, klubova soba z glasovirjem.

Priznana najboljša domača kuhinja, prvovrstna vina in vsak dan sveže pivo.

Za obisk se priporočata

C. in R. Tratnik.